

OBSAH

Předmluva – Úvaly jindy, nyní a co dál (ing. I. Černý, starosta města Úvaly)	11
MÍSTO OBVYKLÉHO ÚVODU KAPITOL (dr. V. Pokorný)	13
HISTORIE ÚVAL A OKOLÍ ÚVODEM (Mgr. V. Rišínk)	15
JEŠTĚ K DÁVNÉ HISTORII ÚVAL (prom. fil. M. Měšťánek)	63
ŽÁK A HOL (ing. V. Procházka)	65
LHOTA (prom. fil. M. Měšťánek)	66
HRAD SKARA V ÚVALSKÉ HISTORII (ing. V. Procházka)	67
VÁLEČNÁ KRONIKA (dr. V. Pokorný)	69
V ÚVALECH S NÁMI ŽILI VÍCE NEŽ 200 LET (PhDr. L. Mandová)	73
MĚSTSKÉ PAMÁTKY	75
Kostel Zvěstování Páně	75
Pomník Arnošta z Pardubic	76
Římskokatolický farní úřad	78
Socha sv. Jana Nepomuckého	79
Železniční viadukt „devět kanálů“	79
Škola čp. 8	80
Pomník padlých v I. světové válce 1914–1918	80
Statek čp. 6	82
Zájezdni hostinec, později hotel U Českého lva	82
Městský hřbitov	83
HISTORIE SPRÁVY MĚSTA (dr. V. Pokorný)	84
PŘÍBĚH JEDNOHO JMÉNA (dr. V. Pokorný, J. Štork, J. Kejř)	91
GEOGRAFICKÝ A DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ MĚSTA A OKOLÍ, JEHO KLIMATICKÉ PODMÍNKY (dr. V. Pokorný)	92
POČASÍ V ÚVALECH A ZPŮSOBY JEHO SLEDOVÁNÍ (ing. V. Procházka)	95
NEŽIVÁ A ŽIVÁ PŘÍRODA OKOLÍ ÚVAL	98
Geologická stavba a nerostné suroviny (RNDr. J. Novák)	98
Živá příroda (prof. RNDr. J. Bejšovec, DrSc., RNDr. V. Chaloupecký, CSc.)	101
Úvalské rybníky (ing. J. Beneš)	105
Úvalské potoky (ing. J. Beneš)	107

VÝSTAVBA MĚSTA	109
Rozvoj výstavby a bydlení v první polovině 20. století	110
Územní plánování	112
Družstevní výstavba ve městě – Stavební bytové družstvo v Úvalech	113
Výstavba inženýrských sítí a místních komunikací	115
Železnice	118
Silniční spojení Úval s okolím	123
Rekonstrukce mostu u Fabráku	123
Úvalská koupaliště	126
 HOSPODÁŘSKÁ A OBCHODNÍ SFÉRA	 128
Cukrovar v Úvalech	128
Úvalské cihelny	130
Úvalské mlýny	131
Konzervárna ovoce a zeleniny Fruta	133
Parketárna	133
VEGA-SPM-PT SERVIS	133
Ing. Háječek – klimatizace	135
Historie závodu Petrolea, a.s. a následných firem	135
Holanova továrna, později sklady podniku Benzina	137
Historie firem Elektronspol – Hefa – ČKD Trakce – Elektromechanika Úvaly, s.r.o.	137
Interiér	138
Firmy ALBRA – Alena Brajerová a B+H, spol. s r.o.	139
VOTAVA, s.f.o. – výroba cementového zboží	139
Úvalská výroba „kominíčků“	139
Firma Stejskal a Bánský	140
Komunální služby města Úvaly – Okresní podnik služeb – UNIPOS, s.p.	140
Multitec	141
ESSA CZECH, spol. s r.o.	141
PERGAMENKA PRAHA, s.r.o.	142
Stavebniny Krutský, spol. s r.o.	142
Hlávkovo zahradnictví	142
BOS, s.r.o.	142
Pneuservis Černý, s. r. o.	142
Ateliér Krupka	142
RubesWebDesign	143
SATCA, spol. s r.o.	143
ÚTM ing. Pavel Krob	143
Vorwerk CS, k.s.	143
Další podnikatelé zaměstnávající pět a více zaměstnanců	143
Zemědělství	144
Úvalské obchody	146

Úvalské hospody a restaurace	147
Živnosti a řemesla	150
Úvalské peněžnictví	152
Pošta	153
ÚVALSKÉ ZDRAVOTNICTVÍ	155
ŠKOLSTVÍ A VZDĚLANOST	157
Mateřské školy	157
Obecná a měšťanská škola, střední škola a základní škola	159
Živnostenská škola pokračovací	165
Zvláštní škola, speciální rodinná škola a praktická škola	165
Hudební školství v meziválečném období, lidová škola umění a základní umělecká škola	166
Městský dům dětí a mládeže	167
KULTURA A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT	169
Úvodem k amatérským divadelním spolkům a souborům v úvalské historii	169
Krátké dějiny divadelního ochotnického spolku „J. K. Tyl Úvaly“	170
Loutkové divadlo	172
Biograf a kino	174
Kulturní dům	176
Osvětová beseda a okresní kulturní středisko – kulturní organizace v Úvalech	177
Informování občanů o dění v obci	178
Městská knihovna	179
Sborový zpěv	181
Zpěvácký spolek SMETANA a místní chrámový sbor	181
Komorní sbor CHRISTI Úvaly	182
Hudební tělesa a kapely	182
Úvodem o hudebních večerech v Úvalech, o účinkování hudebních těles a sólistů	182
První úvalský orchestr	184
Úvalské smyčcové kvarteto	184
Orchestr Adolfa Kouby	184
Společenský taneční orchestr – STO	184
Combo Mirka Kočárníka	186
The Snails – první úvalská bigbeatová skupina	187
Skupina Colorado	188
Hudební skupina Kapky	189
Wells Fargo	190
SGF	190
Divokej Bill	191
Ejhle – Zoofils	192
Screaming rats	193
Wáša	193
Medvěd 009	193
To je vedlejší	194
Emitor – Napsaras	194
Keep Flexi	194
DEN	195

Společenský tanec	195
Oddíl společenského tance	195
Taneční klub	196
Církyve	197
Římskokatolická církev	197
Evangelici v Úvalech	199
Církev československá husitská	200
Církev bratrská	202
TĚLOVÝCHOVA, SPORT A TURISTIKA	204
TJ Sokol Úvaly	204
DTJ Rovnost a FDTJ	208
Šachový klub	209
Úvalská kopaná	210
Házená	212
SK Slovan	216
Tenis v Úvalech	216
Stolní tenis	217
Volejbal	219
Sportovní gymnastika Slavoje Úvaly v 60. letech 20. století	219
Ragby	219
Hokej v Úvalech	220
Cyklistika	222
Lehká atletika	222
Fitcentrum Mamut	223
ORGANIZACE, SPOLKY A KLUBY VE MĚSTĚ	224
Úvodem k období před vznikem republiky, k období první republiky, k organizacím a spolkům v době totality let 1948–1989, k jednotnému mládežnickému hnutí	224
Sbor dobrovolných hasičů	226
Junák – svaz skautů a skautek ČR	228
Československá obec legionářská	231
Ochrana dětí a matek v Úvalech	232
Československý červený kříž	232
Štěpařský a okraslovací spolek	234
Spolek zahrádkářů	236
Svaz tělesně postižených	238
Český svaz ochránců přírody	238
Český svaz chovatelů	239
Lidová myslivecká společnost	240
Český rybářský svaz	241
Sdružená Obec baráčníků Jana Ámose Komenského	243
Úvalský spolek akvaristů	244
Včelařský spolek	244
Leteckomodelářský klub	245

Střelectví v Úvalech	246
Filmový klub	248
Klub filatelistů	249
Klub důchodců	249
Kynologický klub	250
Automotoklub – AMK Úvaly	250
Radioamatérská činnost v Úvalech	251
PAMĚŤ MĚSTA	252
Rok 2000 – oslavy 700 let od první písemné zmínky o Úvalech (<i>J. Štork</i>)	252
Úvaly a Pomocné technické prapory – „Pétepáci“ (<i>V. Lopafuk</i>)	254
Politické strany, volby, starostové	255
Osobnosti města	258
Čestní občané a držitelé plakety města Úvaly	285
Občané padlí a nezvěstní v 1. světové válce v letech 1914–1918	286
Občané zavraždění ve 2. světové válce a padlí při osvobození vlasti v letech 1939–1945	286
Přehled duchovních křesťanských církví ve městě	288
Řídící učitelé a ředitelé úvalských škol	289
Kronikáři městyse a města Úval	290
Jak se měnil název úvalského náměstí a hlavní ulice	291
OBCE V OKOLÍ MĚSTA	292
Obce obklopující Úvaly nebo mající k městu historické vazby	292
Jirny	292
Horoušany	292
Tuklaty	292
Škvorec (<i>J. Psota ml.</i>)	293
Hradešín (<i>J. Psota ml.</i>)	295
Dobročovice	296
Květnice	296
Praha-Újezd nad Lesy	297
Praha-Klánovice	298
Příšimasy	298
Tlustovousy	298
Mikroregion ÚVALSKO	299
Obce tvořící správní obvod obce s pověřeným úřadem Úvaly	299
Zajímavá místa v okolí Úval	300
Klepec (<i>J. Psota ml.</i>)	300
Les Vidrholec	301
ZÁVĚR	302
PRAMENY, LITERATURA	303
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	305
SPONZOŘI	326
